

อ.แม่สาย พ.ท.
การประชุมเสริมสร้างความเข้าใจและระดมสมอง

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
สำนักงานคณ:กรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
จังหวัดเชียงราย

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้มอบหมายให้ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ดำเนินการวิจัย เรื่อง กลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดตั้ง เขตเศรษฐกิจชายแดนจังหวัดเชียงราย โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายคือ อำเภอแม่สาย อำเภอ เชียงแสน และอำเภอเชียงของ ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เฉพาะและพัฒนาความร่วมมือกับ ประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีหัวหน้าคณะผู้วิจัยคือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา อุปโยคิน ผู้อำนวยการ ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ทั้งนี้ เนื่องไปจากการดำเนินการวิจัยนั้น ได้กำหนดให้มีการจัดประชุมเพื่อ เสริมสร้างความเข้าใจ และระดมสมองจากประชาชนและบุคลากรฝ่ายต่างๆ ของจังหวัดเชียงราย ให้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดนดังกล่าว

ดังนั้น การจัดประชุมในครั้งนี้ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่คณะผู้วิจัย ได้ดำเนินการตาม ภารกิจของการวิจัยดังกล่าว ผลการประชุมระดมสมองในครั้งนี้ จะได้นำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบ เพื่อหาข้อสรุปในการวิจัยต่อไปด้วย

อนึ่ง รายงานต่างๆ ที่ปรากฏในเอกสารนี้ เป็นการสรุปผลการศึกษาเบื้องต้น กรุณาก อย่านำไปใช้อ้างอิง

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

หน้า

สรุปการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน จังหวัดเชียงราย

เรื่องเดิม	1-1
แนวคิด/ แนวทางดำเนินการ	1-3
ความก้าวหน้าผลการดำเนินการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน	
จังหวัดเชียงราย 3 ด้าน	1-4
การพัฒนาพื้นที่	1-4
การกำหนดสิทธิประโยชน์และมาตรการสนับสนุน	1-9
การจัดตั้งกลไกบริหารจัดการ	1-10
กรอบการดำเนินการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน	1-11
แนวคิดและการดำเนินการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน	
(เอกสารแนบ 1)	1-12
สรุปความเป็นมาเขตเศรษฐกิจและการดำเนินการคัดเลือกพื้นที่	
และจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม (เอกสารแนบ 2)	1-13
ผลการศึกษาเพื่อจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม (เอกสารแนบ 3)	1-14
แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	
และแผนการสนับสนุนการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน	
จังหวัดเชียงราย ในระยะสั้น – ปานกลาง (เอกสารแนบ 4)	1-15
ตารางแสดงสิทธิประโยชน์ในนิคมอุตสาหกรรมใน	
เขตเศรษฐกิจชายแดน (เอกสารแนบ 5)	1-17
สิทธิประโยชน์ของเขตเศรษฐกิจพิเศษเปรียบเทียบกับต่างประเทศ	
(เอกสารแนบ 6)	1-18
สาระสำคัญรูปแบบเขตพิเศษของไทย (เอกสารแนบ 7)	1-19

ข้อมูลจังหวัดเชียงราย

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปและการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม	2-1
ส่วนที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด	2-6
ส่วนที่ 3 สรุปงบทด้า แผนงาน/ โครงการตามยุทธศาสตร์	
การพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดเชียงราย (พ.ศ. 2547-2550)	2-11
ส่วนที่ 4 ข้อเสนอการปรับเปลี่ยนของจังหวัด (Blueprint for Change)	2-44
ส่วนที่ 5 เปรียบเทียบมูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดเชียงราย	
ระหว่างปี 2546 กับปี 2547	2-46

สรุปผลการวิจัย โครงการกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินการ จัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน จังหวัดเชียงราย

๓๔๙ การวิเคราะห์และอภิปรายผลการวิจัย

3-2

ข้อเสนอแนะ

แนวทางการดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ในรายงานนี้ 3-21

๑๑๑

๑๑๒

๑๑๓

๑๑๔

๑๑๕

๑๑๖

๑๑๗

๑๑๘

๑๑๙

๑๒๐

๑๒๑

๑๒๒

๑๒๓

๑๒๔

๑๒๕

๑๒๖

๑๒๗

๑๒๘

๑๒๙

๑๓๐

๑๓๑

๑๓๒

๑๓๓

๑๓๔

๑๓๕

๑๓๖

๑๓๗

สรุปการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน จ.เชียงราย

โดย สำนักงานพัฒนาพื้นที่ (สพท.)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

1. เรื่องเดิม

1.1 วันที่ 19 มีนาคม 2545 : คณะกรรมการพัฒนาเมืองเชียงรายได้จัดทำกรอบแผนปฏิบัติการพัฒนาเมืองชายแดนและให้ดำเนินการใน 3 เมือง คือ เชียงแสน แม่สาย สะเดา ในลักษณะเป็นโครงการนำร่อง และ สศช. ได้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการพัฒนาเมืองเชียงแสน แม่สาย เป็นโครงการนำร่องในลักษณะเขตเศรษฐกิจชายแดนแห่งแรกของไทย โดย สศช. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดทำกรอบ แนวคิดการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน จ.เชียงราย ให้ครอบคลุมเมืองชายแดนหลัก แม่สาย เชียงแสน เชียงของ เนื่องจากเห็นว่าเป็นพื้นที่ที่มีความได้เปรียบด้านที่ตั้งที่อยู่ในแนวเศรษฐกิจเหนือ-ใต้เชื่อมโยงไทย-พม่า/ลาว-จีน และมีศักยภาพพัฒนาเป็นฐานการค้า การลงทุน อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ประกอบกับมีการขนส่งตามลำน้ำโขงจากเชียงรุ่ง-เชียงแสนอยู่แล้วในปัจจุบัน และมีการก่อสร้างถนน เชื่อมโยงแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก-เชียงตุง-ชายแดนจีน และถนนเชียงของ-ห้วยทราย-หลวงน้ำทา-บ่อเต้น(ชายแดนจีน) กำหนดแล้วเสร็จในปี 2547 และปี 2550 ตามลำดับ ซึ่งจะส่งผลทั้ง 3 อำเภอ เป็นประตูเศรษฐกิจที่สำคัญ และไทยจำเป็นต้องเตรียมการพัฒนาเชิงพื้นที่รองรับอย่างเร่งด่วน

1.2 วันที่ 16 มิถุนายน 2546 : รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด ชาตุศรีพิทักษ์) ได้เดินทางเยือนมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน และมีการลงนามความตกลงระหว่างไทยกับมณฑลยูนนาน เป็นบันทึกการประชุม 2 ฉบับ คือ ความร่วมมือเพื่อจัดทำแผนพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจร่วมกันระหว่าง สศช. กับ Yunnan Planning and Development Commission (YPDC) และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) กับเขตพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีใหม่ระดับสูงนครคุนหมิง Kunming High Tech Industrial Zone เพื่อสนับสนุนการค้า การลงทุนในเขตเศรษฐกิจชายแดน จ.เชียงราย

1.3 วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ 2546 : คณะกรรมการพัฒนาพื้นที่เชียงราย จ.เชียงราย เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อการลงทุนร่วมไทย-จีนอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) สิทธิประโยชน์ เห็นควรให้ใช้กฎหมายที่มีอยู่แล้วของ 3 หน่วยงานหลัก คือ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) กรมศุลกากร และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) เพื่อจัดให้มีเขตนิคมอุตสาหกรรมทั่วไป (กฎหมาย กนอ.) ที่ได้รับสิทธิประโยชน์แบบเขตปลอดอากร (กฎหมายกรมศุลกากร) พร้อมสิทธิประโยชน์ด้านภาษีเงินได้ (กฎหมาย สกท.)

สำหรับการบริหารจัดการเขตนิคมอุตสาหกรรมควรดำเนินการในรูปแบบการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One-Stop Services: OSS) โดยระยะแรก กนอ. เป็นเจ้าภาพดำเนินการในลักษณะจัดให้มีผู้อำนวยการ CEO (ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจทำหน้าที่นี้ได้) โดยประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมอบอำนาจหรือจัดส่งผู้แทนเข้าร่วมปฏิบัติการในศูนย์ OSS ส่วนระยะยาวให้ กนอ. ศึกษาเพื่อจัดการบริหารในลักษณะพื้นที่เฉพาะแบบเบ็ดเสร็จมีความเป็นเอกภาพในการกำกับดูแลภายใต้ บทบัญญัติของกฎหมายฉบับเดียว